

Զօպանեան կը զծէ հմուտ շրջանակի մէջ բա-
նաստեղծ «Աւետիք իսահակեան»ի դէմքը, և Ա-
րամ Երեմեան՝ տաղանդաւոր արձանագործ Այ-
ծեմնիկ Ուրարտու Քոչարեանի արուեստն ու մեծ
գործերը: Հ. Քաջարեանի «Խօսք ընդ արեգա-
կան» յանդուգն երգը, խառն է անհաւատար
տարրերէ, և ուր տենչերը վերացման կարծես
մասամբ հիշգրտական գերմարդունն են:

— Սեպտ. — Հոկտ.ի մէջ Ազոնց լրջօրէն
կը քննադատէ Աբգար Պայազատի «Խաղերէն
լեզուի բանալին» որ այնքան զմայլանք ազդած
է լեզուագէտ Աճառեանի, բայց որ դեռ հետո կը
թուի իրական բանալի ըլլալէ:

Մինաս Թէօօլեանի շարունակեալ «Յայգա-
ծաղիկ» ստուերաւէյլը, գնացք մ'ունի բեկբեկ ու
կտրատուն և բոնի ճիգեր՝ հակադրութիւններ հաշ-
տեցնելու և համաբարդելու: Ընթերցողը կը թար-
թափի գտնելու զիծը միութեան՝ որ կը պակսի:

«Քրոնիկ»ին մէջ Զ. կ'անդրադառնայ մահա-
ցած օտար և հայ գրագէտ — գիտնական — ընկե-
րաբան կարկառուն դէմքերու մասին, Քիփիինկ,
Պուրթէ, Հանրի տը Բենիէ, Մաքսիմ Կորքի,
Բաբգէն Կաթողիկոս, Աղասի Խանջեան, Յով-
հաննէս Աբելեան, Տօթթ. Պարթըն, Կիւսթա-
ֆան, Միքայէլ Մինասեան, Փայլակ Միքայէ-
լեան, փրոֆ. Անտոն Մէլլէ, կցելով յետոյ «Ե-
րեանի ու Մոսկուայի ցուցահանդէսները» և
«Նոր հրատարակութիւններ»:

Վերջին էջերը կը բռնեն «Խորհրդային Հայաս-
տան և գաղութահայութիւն» ուր մօտէն կը շո-
շափէ Զօպանեան վշտահար սրտով «Ներքին սահ-
մաններու հարցը — Երեանի Գրողներու Միու-
թեան տոմար», չքմեղելով ինքզինքը կարգ մը

անարգար խժըժանքներէ որ եղան իր նկատմամբ,
յայտնելով իր մեծ ցաւը տխուր հակատարբի
մասին վիճակուած այն յայտնի հայ գրողներուն՝
Բակունց, Գրատամատ Սիմոնեան, Գուրգէն
Մահարի, Վաղարշակ Նորենց, Աւագան, Վա-
հան Թոթովենց, Հ. Մկրտչեան, Գ. Վանան-
դեցի և խ. Սարգիսեան «Իբր Գաւաղիւր և հա-
կայեղափոխական խմբակ(!) որ Գրողներու Միու-
թեան մէջ որպէս թէ Թրոցքիստական — նացիո-
նալիստական բոյն մը կազմեր է եղեր, և
կ'որոշէին այդ յանցաւորներուն արտաքսումը
Գրողներու Միութենէն»:

Զ. այս թիւով կը փակէ «ԱՆԱՆՏ»ի եօթնե-
րորդ տարեշրջանը՝ ցուելով թէ հագիւ երկու
թիւ լոյս հանած է, հետեւանքով համաշխար-
հային տնտեսական տագնապին:

Եւ սակայն վստահ ենք թէ ամէն Հայ գրա-
սէր պիտի քաջալերէ Հայ Գրի այս վաստակա-
ւոր մշակը, որ գիտէ ամբողջել իր շուրջը և իր
գրական սեղանին բազմեցնել նորերու հետ հին
արժէքաւոր գրողներ ալ:

Մեր արտասահմանեան մամուլին մէջ անու-
րանալի է այն կարեւոր դերը զոր կը կատարէ
«Անահիտ», մանաւանդ իր գրական — գեղար-
ուեստական տեսակէտով և միջազգային գրա-
կանութեան նշմարներով:

Համոզուելու համար կը բաւէ նիւթերու ակ-
նարկն ու պարունակութիւնը՝ զոր տուինք:

Ուրախ ենք թէ արդէն կազմուած է «Անա-
հիտի թարեկամներ»ու գրասէր խմբակ մը. կը
յուսանք որ կ'ընդլայնի և կ'արգարացնէ Զօպա-
նեանի ալ լաւագոյն յոյսերը՝ տարեկան 4 և
հետզհետէ մինչեւ 6 թիւ հրատարակելու:

Հ. ԵՂԻԱ ՓԵՃԻԿԵԱՆ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Ընդ մտնելով է «ԲԱԶՄԱՎԵՊ»ի բացառիկ չքեղ պրակը, պատկերագարդ, 200 էջերէ աւելի, նուիր-
ուած ՄՈՒՐԱՏ-ՈՍՓՈՅԷԼԵԱՆ Վարժարաններու ձիւնարկութեան Ա. հարիւրամեակին, բովանդակելով

- 1) Պատմականը զոյգ հաստատութեանց, իրենց ազգային, կրթական և մշակութային մեծ դերերով — Յաւել-
ուած Միւթարեան Վարժարաններու պատմութեան Արեւելքի մէջ,
- 2) Կեանքը և զորքը նախկին սան՝ գրագէտ — գեղարուեստագէտ — բաղադրագէտ մէծ դէմքերուն:
- 3) Գրական անտիկ էջեր ու գեղարուեստական գործեր այդ անմահներէ՝ Պէշեթլիեանէն Վարուժան:
նամակներ, հարիւրամեակի հանդէսներուն նկարագիր, արձագանգ, են. են.:
- 4) Վարժարաններու քրոնիկը, կարեւոր վաւերագիրներ, ճոտարկութիւններ (Վարժարանի և ուրիշներու)

Յօդուածներ ունին՝ բաց ի Ուխտի Միաբան Հայրերէն, Նախկին Սաներ և Ազգային գրագէտ
դէմքեր ալ, ինչպէս Զօպանեան, Սիրունի, Ե. Շահնագար, Հայկ Աճէմեան, Թորգոմեան, Կ. Յ.
Բաղդատիկը պիտի ստանան այն բաժանորդները որ ցարդ վճարած են իրենց բաժնեգիրը:

Իսկ առանձին պիտի վաճառուի հատը Զուից. 10 Ֆր. (կամ Ֆրանս. Ֆր. 50):

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՑԱԾ ԵՆՔ

Բակ (Բարգէն Կար.). — Հայ Կիպրոս. հայ
գաղութը և Ս. Մակար. տպ. Անթիլիաս. 1936,
էջ 272. գինը՝ 5 չիլին.

Աղասեան Յակոբ. — Արիւմանայոյ Հայ
գաղութը. տպ. «Նոր Տառ» Փլովտիւ, 1935,
էջ 163, գ. 15 Ֆր. Ֆր.

Արտաւազդ Արքեպ. Սիւրմեան. — Մայր
ցուցակ Հայերէն ձեռագրաց Հալէպի Ս. Քա-
ռատուն մանկունք եկեղեցւոյ և մասնաւորաց:

Ա. հատ. մեծագիր, երկսիւն. տպ. Երուսա-
ղէմ. 1935, էջ 415, գ. 100 Ֆր.: Բ. հատ.
Մայր ցուցակ Հայերէն ձեռագրաց Հալէպի և
Անթիլիասի ու մասնաւորաց. տպ. Ա. Տէր-

Սահակեան, Հալէպ, 1936, էջ 160, գ. 20 Ֆր.

Ազատեան Թ. — Զմրուխտե պատմութեան. Ու-
ղեւորութիւններ — Գիւղական պատկերներ — Ա-
րեւելեան հէքեթներ — Արձակ բանաստեղծու-
թիւններ. Տպ. Յ. Աբրահամեան. Կ. Պոլիս,
1936 (Մատենաշար «Մշակոյթ» թ. 2) էջ 191,
գ. 100 դր.

Պարտիզեան Ա. — Հայ Եկեղեցւոյ տաղնայր
և անոր պատասխանատուները. «Հայրենիք»
տպ. Պոսթըն, 1936, էջ 443, գ. 2 տու.

Ֆիւմանեան Յ. Ս. — Խօսակ. Ա. հատ. Պատ-
մութիւններ — Ամբողջական պահեր. մեծագիր
էջ 384.: Բ. հատ. Քաղաքական — Եղբայրական
ասուլիս — Մտերմասութիւնը — Ներապրումի
պահեր. 1936, էջ 230.: Տպ. Ա. Տէր — Յա-

կոբեան, Բարիգ. մէն մի հատորի գ. 15 Ֆր.

Ֆարաձեան Կ. Ս. — Այբուբենի ծագումն ու
այիւրը. (435-1935 Ս. Գրքի Հայ. Թրգմ.).
Սեւանիկ, 1935, էջ 195, գ. 50 սէնթ.

Էջմիածնեցի. — Տաւեռնիկ տարի Բողոքի-
կեան երկիրներու մէջ, «Հայրենիք» տպ.
1935, էջ 234, գ. 1 տու.

Միւրարեան Օն. — Կարմիր յորձանք (պատ-
մութիւններ). տպ. Մասիս. Սոֆիա, 1936, էջ
126, գ. 10 Ֆր.

Քեչեան Բ. — Երգիծական ուրուագիծեր (Ա.
Հարք). տպ. «Կիւթէնպէրկ» Կ. Պոլիս, 1935,
էջ 176.

Աճեան Հայկ. — Պատմութիւն Արամեան
Ազգ. դպրոցի. Թարիգ. 100ամեայ յոբելեա-
նի առթիւ. 1835-1935. Ատրպ. Հայոց. Թեմ.
տպ. Թարիգ, 1936, էջ 100 + 12, գ. 5 ռիալ.

Կոստանդեան Յ. — Օրերի խմատութիւնը.
տպ. Արաք. Թարիգ, 1935, էջ 52.

Գարաւաձեան Սիւն. — Գրպանի տարեցոյց
1937, ԺԸ, տ. տպ. Յ. Տէր — Յակոբեան, փա-
րիգ, 1936, էջ 128, գ. 5 Ֆր.

Ստեփանեան Սեպուհ. — Խրիմեան գիւղատըն-
տեական մատենաշար,

Թ. 1. Գեանապիտակի մշակութիւն էջ 64
Թ. 2. Զինական լուրիայի » » 56
Թ. 3. Անուշ փաթաթէսի » » 48
Թ. 4. Գեանատանի » » 48

Թ. 5. Հրաշագործ բակտերիան » » 48
Թ. 6. Անկորական թիֆթիկի այծը » 80
Թ. 7. Շահապատում «Գիւրք վաստակոց» Ա.

մաս, էջ 56: Աղքատներ. տպ. Ա. Գասա-
պեան, 1931-1933.

Աղարեան Յ. — Ալիւմինիում (Alumi-
nium) Հայաստանի մէջ. Տպ. Փարոս. Թէ-
հրան. 1935, էջ 41.

Տերտերեան Բ. Ի. — Մարտիկ և ճրա-
րժիշկներ. տպ. «Մոդերն», Թէհրան, 1935,
էջ 176, գ. 10 ռիալ.

Գուրգէնեան Յակոբ. — Փոքրիկ (քերթ.).
տպ. «Երեւան», Նիւ Եօքս, 1936, էջ 231,
գ. 50 սէնթ:

Սեմա Ա. — Զրաձուռ գարուն (քերթ.). տպ.
Փարիզ, 1936, էջ 63, գ. 12 Ֆր.

Կիւրեղեան Օնիկ. — Տող — տող... շարք Ա.
(Կիւրեղեան մը երգեր). տպ. Յ. Մ. Սէթեան,
Խօթամար, 1936, էջ 48.

Սանահեան Սար. — Զորավանք (քերթ.). տպ.
Սահակ-Մետրոպ Գահրէ, 1936, էջ 127, գ.
10. Ե. Գ. կամ. 10 Ֆր.

Շահնաւեան Գուրգ. — Վերջապահ գանգեր.
(քերթ.) տպ. Յ. Փափագեան, Գահրէ, 1936,
էջ 32, գ. 3. Ե. Գ.

Հարգան (Ա. Գ. Տիւմանեան). — Հայրենի
արշալոյս (քերթ.) տպ. «Արմենիա», Պուլէնոս
Այրէս, 1936, էջ 102, գ. 1 տու.

Գեղարքունի Գ. — Հին Հայ Բանաստեղծու-
թիւնը. Գողթան երգեր. տպ. Մասիս. Սոֆիա,
1936, էջ 63, գ. 6 Ֆր.

Վարժապետեան Յովհ. — Ուղեցոյց Մարտիկի.
1936. տպ. Յ. Տ. Յակոբեան, Փարիզ, 1935.

Հայ Քնար. ընդարձակ երգարան. հրտ. «Հո-
րիզոն»ի. Սեւանիկ, 1935, էջ 608, գ. 1, 5 տու.

Համագրային Տարեգիրք. Ա. տարի. հրտ. Հայ
Կ. և Հ. «Համագրային» Ընկ. Տպ. Սահակ-
Մետրոպ, Գահրէ, 1936, էջ 351, գ. 25 Ֆր.

Կամ 1, 5 տու.

Նոր Էջ — Ի գրադարան Թ. 1, 2, 3, Ժողովածոյ
Իրանահայ երկու. գրողներ. տպ. «Մոդերն»
Թէհրան, 1936.

Նուպարեան Մ. — Արցունք. ողբերգական 3
արար. տպ. Փարիզ, 1936, էջ 43.

ԲԱՑՈՒԱԾ Է ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

« Բ Ա Ջ Մ Ա Վ Է Պ »-ի

Ա.Ջ.ԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ – ԳՐԱԿԱՆ – ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍԻ
որ 1937 թուականով իր գոյոշքեան 95-րդ տարին կը քեշակոխէ:

« ԲԱՋՄԱՎԷՊ »-ի խմբագրութիւնը նկատի առնելով տիրող տնտեսական տագնապը, ներկայ 1937 տարւոյ բաժնեգին կը նշանակէ 12 ֆրանք ՋՈՒՅԵՐԱԿԱՆ կանխիկ: Սակայն փոխարժէքը կ'ընդունինք նաեւ իւրաքանչիւր պետութեան դրամով՝ օրուան սակին համեմատ:

Կրթական հաստատութեանց, դպրոցներու, ակումբներու, ընթերցարաններու, ինչպէս նաեւ ուսանողներու համար թերթս կը շնորհենք կէս զեռով:

Ո՛ր և իցէ զեղչի համար հարկ է կանխաւ յարմարիլ խմբագրութեան հետ: Յօդուած, թղթակցութիւն, բաժնեգին՝ զրկել ուղղակի հետեւեալ հասցէին.

Réd. «PAZMAVEB»

St Lazare

VENISE (Italie)

FREDERIC FEYDIT

Diplômé de l'Ecole Nationale des Langues Orientales

GRAMMAIRE DE LA LANGUE ARMENIENNE MODERNE

DIALECTE OCCIDENTAL — 2e et 3e Année

(Քերականութիւն՝ աշխարհաբար հայերէնը ֆրանսացիներուն սորվեցնելու համար):

La présente grammaire est destinée plus spécialement à des élèves qui ont déjà quelques connaissances de morphologie arménienne et veulent approfondir un peu l'étude de la langue.

(1936) Pag. 205. Prix 4 frs. Suisses

Հ. ԲԱՐՍԵՂ Վ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

ԵՐԿՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆ

ՎԵՆԵՏԿՈՅ ՄԻԹԱՐԵԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՀՐՏ. ՄՈՒՐԱՏ-ՌԱՓԱՅԷԼԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՅՆԵՐՈՒ Ա. ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻՒ. 1836-1936

Հատոր Ա. 1746-1901, էջ 187, գին՝ 3. ֆր. 2.

ԱՐԱՄ ԵՐԵՄԵԱՆ

ՌՈՒՍԱՀԱՅ ԹԱՏՐՈՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

Սկզբից մինչեւ 70-ական թուականը – Պատմա – բնագիտական տեսութիւն, (Պատկերազարդ)

Ա. Հատոր, էջ 754, գին՝ 4,50 ֆր. 2. Տպ. 1936

Ա. Վ. ՄԱՆԿԱՍԱՐԵԱՆ

ՄԱՐԻԱՄԻ ԱՄԻՍԸ

Ամենօրեայ հոգեշահ խորհրդածութիւններ, օրինակներ և ազօթք՝ ու նոյն ամսուան յատուկ ծայնագրուած տաղեր, 1936, Տպ. Սահակ-Մկրտչ. Գաշիքէ, էջ 352, գին՝ 12 Ե. Գ. կամ 12 ֆր. 3ր.

Գրեմէ հեղինակին. P. A. Mangassarian, Rue Gameh Charkas N. 36, LE CAIRE (Egypte)